

INS BAIX A MAR

LLENGUA CATALANA I LITERATURA

4t ESO

ACTIVITATS DE REFORÇ

Setembre 17

Marta Ferrer

Aquests són els exercicis de l'examen de la unitat 5, torna'ls a fer, consulta el dossier i els apunts.

1.- Els mots següents, en català central, es pronuncien igual o gairebé igual. Aparella'ls amb la seva definició.

sella, cella / especial, espacial / eludir, al·ludir / massa, maça / béns, vents / acta, acte

- a) Referir-se a una persona o a una cosa sense esmentar-la:
- b) Conjunt de pèls situats sobre l'ull:
- c) Riquesa, fortuna, patrimoni:
- d) Evitar una difi cultat, una obligació:
- e) Acció realitzada per una persona:
- f) Relatiu a l'espai:
- g) Eina de percussió de forma semblant a la d'un martell:.....
- h) Seient per muntar a cavall:
- i) Particular, peculiar, gens comú:.....
- j) Més d'allò que cal, en excés:
- k) Corrents d'aire formats en l'atmosfera:
- l) Document que dóna constància d'un fet:

2.- Omple, si cal, els buits amb la preposició **a, amb, de, en o per, segons que convingui:**

- a) Ja no es fa el seu amic de sempre.
- b) Confi o que tu hi seràs!
- c) Encara no s'ha acostumat el nou horari.
- d) Tinc dret que m'informin adequadament.
- e) No em penedeixohaver-ho fet.
- f) Digues-li que pensi comprar les entrades per al teatre.
- g) Afanya't acabar la feina.
- h) L'amenaçava prendre cruels represàlies.
- i) Encara no he renunciat que puguis sortir en llibertat.
- j) Ens arisquem que ens clavín un moc.
- k) No s'adonava el mal tràngol que estava passant el seu amic.

3.-Substitueix els complements preposicionals de les oracions anteriors pel pronom feble adequat.

4.- Completa amb s/ss/c/ç/z:

<i>pa.....ièn.....ia</i>	<i>tre.....or</i>	<i>mú.....ica</i>	<i>papera.....a</i>
<i>balan.....a</i>	<i>dan.....a</i>	<i>col.....e</i>	<i>can.....at</i>
<i>palla.....o</i>	<i>pa.....adi.....os</i>	<i>quin.....e</i>	<i>trape.....i</i>
<i>trencadi.....a</i>	<i>angle.....os</i>	<i>cremo.....a</i>	<i>transmi.....or</i>
<i>agre.....ió</i>	<i>progre.....ió</i>	<i>.....iutat</i>	<i>.....anefa</i>
<i>vacan.....es</i>	<i>.....erimònia</i>	<i>topa.....i</i>	<i>Ro.....a</i>

5.- Digues quin tipus són els complements de les oracions següents i substitueix-los pel pronom corresponent:

1. Vaig a la regió sanitària.
2. Es queixava del correu intern
3. Fareu la migdiada a l'ombra.
4. Camino a poc a poc.
5. L'encarregat pensa en la feina
6. Les inversions contribuiran a l'economia
7. Ja venim del SALC
8. L'administratiu s'entretenia amb l'ordinador.
9. Van renunciar a convèncer-lo
10. L'Agustí va cantar al Palau de la Música

6.- Escriu el plural d'aquests mots:

a) arròs	c) tros	e) mes
b) gris	d) envàs	f) nas

7.-Escriu un text (de l' extensió que necessitis), que dugui per títol:

Literatura vs Cinema: dos llenguatges artístics. En aquest text has de demostrar que coneixes els continguts sobre cinema i literatura de la U5.

8.-Per què la poesia és el gènere més reexit (utilitzat) durant els anys de la dictadura franquista?

9.-Quin és el poeta més representatiu de la postguerra? Per què té un paper tan important?

10.- **Llegeix el següent poema i respon les preguntes:**

ASSAIG DE CÀNTIC EN EL TEMPLE

Oh, que cansat estic de la meva
covarda, vella, tan salvatge terra,
i com m'agradaria d'allunyar-me'n,
nord enllà,
on diuen que la gent és neta
i noble, culta, rica, lliure,
desvetllada i feliç!
Aleshores, a la congregació, els germans dirien
desaprovant: "Com l'ocell que deixa el niu,
així l'home que se'n va del seu indret",
mentre jo, ja ben lluny, em riuria
de la llei i de l'antiga saviesa
d'aquest meu àrid poble.
Però no he de seguir mai el meu somni
i em quedaré aquí fins a la mort.
Car sóc també molt covard i salvatge
i estimo a més amb un
desesperat dolor
aquesta meva pobra,
bruta, trista, dissortada pàtria.

- a) Qui n'és l' autor? Recordes el títol del llibre en la que està publicada?
- b) De què parla? Quins sentiments i emocions hi apareixen?
- c) Per què creus que l'autor diu que la seva patria és pobra, bruta, trista i dissortada? Relaciona la teva resposta amb el context històric.

d) Anys més tard de ser publicada un altre poeta va escriure una resposta a **Assaig de càntic en el temple**, qui va ser? Com era la seva resposta?

A continuació tens exercicis de reforç de totes les unitats consulta el dossier i els apunts.

11.a) Quines estructures pot presentar el complement de règim verbal?

b) Assenyala el complement de règim verbal que hi ha a cada oració i digues quina estructura presenta:

- Ella s'entossudia a mantenir una relació difícil.
- Confia que sabrà trobar el camí per tornar a casa.
- M'he acostumat a la bona vida.

12.- Construeix, amb cadascun d'aquests verbs, una oració que tingui un complement de règim verbal i identifica'l:

a) negar-se:

b) fixar-se:

c) riure's:

13.- Digues si cada un dels complements subratllats fa de complement directe, indirecte o de règim:

a) Els he vist i els he regalat uns caramels.

b) La meva mare s'ha acostumat al menjar japonès.

c) Cada nit llegeixo un conte a la meva filla.

d) Al cap d'una estona es va penedir de tot el que m'havia dit.

14.- a) Quines estructures pot presentar l'atribut?

b) Assenyala l'atribut de cada oració i indica l'estructura que presenta:

- La Martina sembla cansada.
- L'examen no està gaire bé.
- Aquestes bicicletes són les que venien als magatzems.
- La defensa de l'equip és de ferro.
- La Montse i la Palmira són les meves amigues.

15 a) Explica per quins pronoms febles es pot substituir l'atribut.

b) Assenyala l'atribut de cada oració i substitueix-lo pel pronom feble que convingui:

- La Pilar no és una persona en qui es pot confiar.
- Són dos quarts de nou.
- La Pepín és la meva amiga.
- Sembla que la Marina tingui sis mesos.

16. a) Quines estructures pot presentar el complement predicatiu?

b) Localitza el complement predicatiu en cada oració i digues quina estructura presenta:

- La Sara camina tranquil·la.
- El prenen per mentider.
- Tothom la considera una bona professora.

17. Localitza el complement directe i el complement predicatiu a cada oració i substitueix-los pels pronoms febles adequats:

a) Considero la Glòria una companya excel·lent.

b) Quan arriba, troba la casa desendregada.

c) Trobo exagerada la teva reacció.

18.-Llegeix el text i contesta les preguntes següents:

La fi

Per acabar les meves memòries, tinc la sort de poder anticipar alguna cosa, gràcies a la profecia que em va fer una gitana de Barcelona.

Un dia de festa, a la Porta de la Pau, va acostar-se'm una dona bruna, vestida amb retalls de seda de colors, i per deu cèntims em digué que jo moriria agafat per una bicicleta.

Són deu cèntims que es podien pagar de gust.

Amb això ja n'hi ha prou per a formar-se una idea de com anirà el succés, i jo, molt sovint, em dedico a imaginar-me'l. Segurament que, quan l'hora arribi, seré un home d'edat indefinida. Potser em trobaré vivint el tercer o el quart any d'exili i em guanyaré la vida donant lliçons d'alguna d'aquestes coses que sé a mitges.

Mai no he portat barret, però en la imatge que em correspon en aquesta evocació sempre em veig amb un flexible curt d'ales i alt de copa, de color verd-trist. Camino pel carrer mirant a terra,

amb les mans agafades al darrera, pensant intensament en un llibre que em donarà fama i diners.

Els amics no començaran a venir fins que ja sigui a l'hospital, on hauré perdut la facultat de conèixer-los. Algú, emocionat, dirà:

–Quina llàstima! Tan ros com era...

Després faré un esforç final per llençar el crit de les meves conviccions i quedaré llest. Una persona de la meua confiança anirà per dir-me una oració fúnebre; però, ennuegada, només li sortiran tres paraules:

–Sembla una litografia.

Aleshores jo, sense el pes de la carn, em sentiré deslligat de mans. I, si finalment resulta que n'hi ha, aniré al cel, on passaré una llarga temporada.

PERE CALDERS, Cròniques de la veritat oculta

a) En quin context històric i literari se situa Pere Calders?

b) Indica el tema del conte.

c) Amb quin to està tractat aquest tema?

e) Fes el resum del conte.

19.- Indica la funció sintàctica de cadascun dels elements subratllats en aquestes oracions:

a) M'agrada el teu somriure.

b) Em compraré el vestit de l'aparador.

c) He portat llibres als alumnes a qui agrada llegir.

d) La intervenció dels Estats Units donà la victòria, al bloc aliat.

e) La memòria és una cosa ben curiosa.

f) Em pregunto si no m'he oblidat del més important.

g) Els veïns miraven astorats l'accident.

h) El guanyador neda tranquil·lament a la piscina.

20.- Copia les oracions de l'activitat anterior i substitueix, sempre que sigui possible, els elements subratllats pels pronoms febles adequats

21.- Redacta una història en primera persona sobre la predicció de futur que et pugui fer una gitana llegint el palmell de la teva mà; tingues en compte que n'hauràs de distingir el plantejament, el nus i el desenllaç. No t'oblidis d'utilitzar connectors de temps.

22.- . a) Quines estructures pot presentar el complement indirecte?

b) Assenyala el complement indirecte de cada oració i digues quina estructura presenta:

- Cada setmana compra la verdura a les pageses.
- Ara preguntaré a la mestra on és la sortida.
- L'organització donarà el premi a qui presenti el millor treball.

23.- . Assenyala el complement directe i el complement indirecte de cada oració:

- a) Aquest individu ha pres la cartera a un turista japonès.
- b) Comentarà la cerimònia d'inauguració a la presidenta del club.
- c) Torna els llibres a qui te'ls hagi prestat.
- d) Els alumnes han regalat un ram de flors a la professora.

24.- . Omple els espais buits amb les formes li o l' segons que el pronom faci la funció de complement indirecte o directe:

- a) Encara no _____ has donat allò?
- b) Ha trucat en Dídac. _____ invitarem a la festa?
- c) Si trobés en Fèlix, _____ explicaria la veritat.
- d) Quan vingui la teva filla, _____ hauràs de dir que no hi pot anar.

25.- Destria en cada oració el complement directe de l'indirecte, i substitueix-los per pronoms febles tot fent la combinació adequadament:

- a) He deixat el cotxe a la Júlia.
- b) La meva mare ha encarregat un pastís de xocolata a la Núria.
- c) El terapeuta ha dit a la senyora Maria que ja no hi ha de tornar més.
- d) Els professors cada any repeteixen les normes als alumnes.

26.-Digues quina estructura presenten els complements directes destacats:

- a) Estudia **la lliçó de Matemàtiques**.
- b) Vol canviar **de feina**.
- c) Pretén que els altres li treguin **les castanyes del foc**.
- d) No comprèn **que no està en situació de demanar explicacions**.
- e) Inverteix **molts diners** en borsa.
- f) Intenta decidir **què vol fer amb la seva vida**.

27.- Completa els buits amb el pronom feble corresponent:

- a) No sé on he deixat la meva bossa; si ___ veus, digues-m'ho.
- b) L'Anna estudia de valent per a l'examen de demà, sempre ___ fa el dia abans.
- c) No vaig pensar a apuntar-me el nou lloc de reunió i ara no ___ recordo.
- d) Indica-li les opcions que té, ___ vol saber detalladament.
- e) Llegia els còmics assegut al sofà, ___ devorava amb passió.
- f) Recordo els estius a la platja de Cambrils; ___ recordes, tu?

28.- Assenyala el complement directe i el complement indirecte de cada oració:

- a) Els transportistes entregaven els paquets als seus clients.
- b) El professorat explica la nova situació a l'alumnat.
- c) El goril·la fa una abraçada a la seva cuidadora.
- d) La Meritxell escriu una nota a la seva mare.
- e) El Miquel i el Roc manifesten la seva disconformitat a la tutora.
- f) L'escola deixa una sala d'estudis als alumnes que en vulguin fer ús.

29.- Marca el complement indirecte de cada oració i digues quina estructura presenta:

- a) L'alcalde comunica la decisió als periodistes.
- b) L'Eric explica el problema a la seva mare.
- c) L'Emma transmet la seva alegria a tothom.
- d) La policia entrega la mercaderia a qui la reclami.

- e) Aquells lladres només roben a qui té molts diners.
- f) Els soldats van recordar el company mort en combat als assistents a l'acte.

29.- Indica el complement indirecte i substitueix-lo pel pronom adequat:

- a) Cada dia compren moltes llaminadures al quiosquer.
- b) Va entregar el ram de flors a la Cèlia.
- c) Truquen als teus pares per telèfon.
- d) Preparen una festa sorpresa al Manel.
- e) La Marta reclama una millora de sou al seu cap.
- f) El pacient agraeix l'atenció rebuda a la seva metgessa.
- g) El detectiu ha assegurat resoldre el cas als pares de la noia desapareguda.
- h) Ha transmès l'encàrrec al director.

30.- Indica si les frases següents contenen complements directes, indirectes o de règim:

- a) Quan s'avorreix, el Josep s'inventa històries fantàstiques.
- b) Recordarem la teva alegria en les tardes xafogoses d'aquest estiu.
- c) Està molt preocupat i cada dia telefona a la Marcel·la per saber com es troba.
- d) Es dediquen a fer malifetes per passar el temps.
- e) Mai s'ha penedit del seu comportament nefast el dia que em van entregar el premi.
- f) Emeten judicis infundats contra el banquer del poble.
- g) Els veïns es queixen de la manca d'un comportament cívic i respectuós amb el medi ambient.

31.- Marca l'atribut de cada oració i indica l'estructura que presenta:

- a) Els meus veïns són de Granada.
- b) La meva germana petita és una bruixa.
- c) El Pere està atabalat.
- d) La Naia ja està bé.
- e) La Joana és mare soltera.

- f) El professor és qui ha caigut.
- g) En aquell poble, les teulades són de color gris.
- h) El rellotge està espatllat des de fa una setmana.
- i) L'arbre sembla que estigui a punt de caure.
- j) Les escales d'aquest immoble sempre han estat així.

32.- Assenyala l'atribut que conté cada oració i substitueix-lo pel pronom feble adequat:

- a) Les pel·lícules d'aquest cinema són avorrides.
- b) L'home de la camisa blava és el meu metge de capçalera.
- c) Les finestres d'aquesta casa semblen que siguin tretes d'un llibre de contes.
- d) El fill de la Clàudia està malaltó.
- e) Els habitants d'aquesta població són simpàtics. e) Aquesta marca de cotxes és d'origen japonès.

33.- Indica si els complements destacats són atributs o complements predicatius:

- a) La Gemma pujava l'escala **extenuada**.
- b) Els jugadors semblaven **cansats**.
- c) El Pere s'ha posat **vermell**.
- d) El futbolista està **nerviós**.
- e) La Montserrat dorm **intranquil·la**.
- f) La Laura i el Jofre són **generosos**.

34.- Assenyala els complements circumstancials de les frases següents i indica de quin tipus són en cada cas:

- a) Demà aniré amb les amigues a la festa d'aniversari del Pol.
- b) Amb aquests pinzells pinto millor.
- c) A causa de la pluja han anul·lat el concert.
- d) Si canvies d'opinió, avisa'm.
- e) Malgrat tots els impediments, convocarem la reunió a la sala de graus.
- f) Aquesta setmana estudiarem detingudament la nova conjuntura.

35.- Localitza els complements circumstancials de cada oració, indica'n l'estructura i digues de quin tipus són:

- a) Durant la tardor, les fulles dels arbres cauen lentament.
- b) Aquest mes he d'elaborar l'esbós del projecte amb l'ordinador que em vas deixar.
- c) Rectifica les seves decisions per tal de millorar-les.
- d) Restauren l'església amb molt de compte a causa del seu mal estat.
- e) A fi de fer-ho bé, comprova cada pas amb parsimònia.
- f) Tot i que no ho hagi vist abans, sabràs apreciar-ho perfectament amb el microscopi.

36.- Identifica el complement circumstancial de cada oració i substitueix-lo pel pronom feble adequat:

- a) No sé a quina hora arribaré a casa teva.
- b) Els alumnes vénen de visitar el seu company.
- c) Es tracten amb cordialitat.
- d) Tornen de les vacances a Mallorca.
- e) Treballarà per aquí a la vora.

37.- Identifica el subjecte de cada verb destacat:

Començaré contant una petita història o reflexió que **explica** Italo Calvino, una història seua que, quan la **llegia**, em feia pensar si Calvino **era** també jo mateix, tan sorprenent era la coincidència en moltes de les respostes hipotètiques a la imminent entrevista. **Conta o explica** que l'escriptor, a la cuina, **es prepara** el cafè i es diu, en veu alta: cada dia em dic que avui **ha de ser** una jornada productiva, i tots els dies **passa** alguna cosa que m'impedeix escriure. Avui, per exemple, **han de venir** a fer-me aquella entrevista, **he de preparar** encara les respostes, **tinc** por que la meua novel·la tampoc avui **avançarà** massa.

JOAN FRANCESC MIRA, *Sobre ídols i tribus* (o sobre la cultura i el poder i altres temes del final dels temps)

38.-Assenyala l'antecedent de cada pronom destacat en aquest fragment i indica la funció que fa:

L'hora en punt

La mort es presentà quan no se l'esperava, i ell li digué que no li havia donat hora. –És que l'hora la dono jo –va respondre-li la mort. –No sempre, no sempre... –replicà ell–. Ara, per exemple, tinc l'agenda plena i a vós no us ve d'un dia. Però a mi sí. Telefoneu-me dimarts que ve, a quarts de cinc, i quedarem per una data. –És irregular, no puc fer-ho. Va contra els reglaments –digué la gran senyora. –Apa, bah! –es defensà ell, tot empenyent-la suaument cap a la porta–. Amb la feinada que teniu no em direu pas que depeneu d'un difunt puntual. En canvi, jo tinc compromisos inajornables. I la mort se'n va anar amb la calavera entre les cames, sense saber-se'n avenir. No li havia passat mai.

PERE CALDERS, Tots els contes

39.-Comprensió lectora

Per què ens agraden les coses belles? El bon disseny, va dir una vegada l'expert en gestió Gary Hamel, és com la definició de la pornografia, inventada, amb gran fortuna, pel magistrat del Tribunal Suprem dels Estats Units Potter Stewart: "Ho saps quan ho veus". I, en el cas del bon disseny, també ho desitges.

Els estudis de l'activitat cerebral revelen que la visió d'un producte atractiu pot activar la part del cervell que regeix el moviment de les mans. De manera instintiva, intentem agafar el que ens resulta atractiu: la bellesa no només ens commou, sinó que també ens mou. Ara bé, tot i que sabem que el bon disseny ens atreu, no estem segurs de per què, com apunta Hamel. Però això comença a canviar. Ja s'està produint una revolució en la ciència del disseny, i la majoria de persones, amb els dissenyadors inclosos, ni tan sols en són conscients. Prenguem com a exemple el color. L'any passat un grup d'investigadors alemanys van descobrir que el simple fet de mirar tons de verd pot incrementar la creativitat i la motivació. No resulta difícil imaginar-se per què: associem els colors verdosos amb la vegetació d'on obtenim aliment, són tonalitats que prometen nutrients. Aquest fet podria explicar, en part, per què, segons alguns estudis, les finestres amb vistes de paisatges acceleren la recuperació dels pacients als hospitals, contribueixen a l'aprenentatge a les aules i estimulen la productivitat als llocs de treball. En estudis fets en centres d'atenció telefònica, per exemple, els treballadors que tenien vistes a l'exterior completaven les tasques amb un 6-7% més d'eficiència que els que no en tenien, un fet que suposava un estalvi anual de 3.000 dòlars per empleat. En alguns casos, un mural fotogràfic o fins i tot pintat pot tenir el mateix efecte, al marge que representi una vista real de l'exterior. Les empreses inverteixen grans sumes per entendre què esperona els empleats i, segons sembla, una mica de color i un mural podrien fer el fet. Algunes revelacions semblants provenen de la geometria més senzilla. Al llarg de més de 2.000 anys, les propietats úniques del rectangle auri (el concepte matemàtic que fa referència a la proporcionalitat dels seus costats) han meravellat els filòsofs, els matemàtics i els artistes. Resteu un quadrat a un rectangle auri i obtindreu un altre rectangle auri i així indefinidament, en una espiral infinita. Aquestes proporcions suposadament màgiques (5 entre 8, aproximadament) són freqüents en les formes de llibres, televisors i targetes de crèdit, i constitueixen l'estructura subjacent d'alguns dels dissenys més apreciats de la història: les façanes del Partenó i de Notre-Dame, el rostre de la Monna Lisa, els violins Stradivarius i l'iPod original. Experiments que es remunten al segle XIX demostren repetidament que els éssers humans preferim imatges amb aquestes proporcions.

Tanmateix, ningú no n'ha sabut mai el perquè, fins que, el 2009, un professor de la Universitat de Duke va demostrar que els nostres ulls poden llambregar una imatge més ràpidament si té forma de rectangle auri. Aquesta, per exemple, és la disposició ideal d'un paràgraf en un text, la que en facilita més la lectura i la retenció. Aquesta forma senzilla accelera la nostra capacitat de percepció del món. Sense adonar-nos-en, la fem servir sempre que podem.

També hi ha algunes pautes que són universalment atractives. Les fractals naturals, uns models geomètrics irregulars que reproduïxen una mateixa forma, es troben pràcticament a tot arreu a la natura: a les costes i els cursos d'aigua, als flocs de neu i els nervis de les fulles, i fins i tot als nostres pulmons. En els últims anys, els físics han descobert que les persones preferim de manera invariable una certa densitat matemàtica de fractals, ni massa atapeïdes ni massa disperses. La teoria diu que aquesta pauta evoca les formes dels arbres, en particular de l'acàcia de la sabana africana, l'indret que tenim Institut Tarragona Quadern de repàs 24 gravat a la nostra memòria genètica des del bressol de la raça humana. Parafrasejant un biòleg: la bellesa rau als ulls de l'observador, casa nostra és on radica el genoma. La revista Life va nomenar Jackson Pollock "el millor pintor viu dels Estats Units", el 1949, mentre creava llenços que ara sabem que s'ajusten a la densitat fractal òptima (aproximadament 1,3 en una escala d'1 a 2, des de buit a compacte).

¿És possible que les últimes obres de Pollock fossin el resultat d'una vida dedicada a desenterrar una imatge sepultada en els cervells de tots? La nostra resposta a aquesta pauta és tan acusada que pot reduir els nivells d'estrès fins a un considerable 60% pel sol fet de trobar-se en el nostre camp de visió. Un investigador ha calculat que, atesa la despesa anual en malalties relacionades amb l'estrès, els beneficis econòmics que reportaria l'ús generalitzat d'aquestes formes podria ser de l'ordre de milers de milions de dòlars. El fet que el bon disseny, sovint de maneres molt subtils, pugui tenir efectes tan espectaculars no ens hauria de sorprendre.

Al capdavant, el mal disseny funciona de manera inversa: els ordinadors mal dissenyats ens poden provocar lesions als canells; les cadires incòmodes, tensions a l'esquena, i la il·luminació excessiva i les pantalles dels ordinadors ens poden fatigar la vista.

Concebem el bon disseny com un art i no com una ciència, com un regal misteriós dels déus i no com a resultat de l'estudi diligent i informat. Tanmateix, si tot dissenyador tingués una millor comprensió de la matemàtica de l'atracció, de la mecànica de l'afecte, tots els dissenys, des de les cases fins als mòbils, passant pels despatxos i els cotxes, podrien ser tan bells com bons per als seus usuaris.

LANCE JOSEY 'The New York Times', publicada a l'Ara (10/03/2013)

a) Llegeix el text, indica'n la tesi que s'hi defensa :

- Concebem el bon disseny com un art.
- El bon disseny és la conseqüència de l'estudi, més que no pas del regal misteriós dels déus.
- El bon disseny és un art relacionat amb les matemàtiques, més que no pas amb el talent nat.
- El bon disseny és com la pornografia: "Ho saps quan ho veus".

b) Què significa que «la bellesa no només ens commou, sinó que també ens mou»?

c) Indica quatre exemples que serveixen per argumentar que el bon disseny té efectes molt positius en les persones.

d) Segons l'autora, quina és la mancança més habitual del bon disseny?

e) Indica si aquestes afirmacions es corresponen amb el text (veritables) o no (falses) :

El bon disseny és un regal dels déus i no un resultat de l'estudi informat.

Pollock creava pintures a partir del rectangle auri, per la qual cosa tingué èxit.

Les fractals naturals es troben en els nervis de les fulles.

El bon disseny pot arribar a reduir el nivell d'estrès fins a un 60%.

f) Què significa «la bellesa rau als ulls de l'observador, casa nostra és on radica el genoma»?

40.- Llegeix atentament el text omple els espais buits amb la vocal corresponent (a/e, o/u):

Què ha de succeir d__mà, deixa d'ind__gar-h__, i els di__s que la sort et d__narà, posa'ls tots al compte dels guanys i no menyspreïs, jove com ets, els d__lç__s amors ni les dans__s, avui que encara està allunyada de la teva fl__ridesa l'enutjosa caníci__ (blancor dels cabells). Ara tornin el Camp de Mart i les places i, al vespr__, els tènues xiuxiueigs en una hora c__nvinguda; ara torni també l'__ncisadora rialla que surt del r__có més pregon i traeix l'a.

41.- Totes les paraules d'aquest exercici són agudes.

Accentua les que calgui amb accent obert o tancat:

a) cami, canço, aqui, raco, arros, cantes, aixi, això, gairebe, malson, pages, impres, carrero, allo, vulgues, boto, cafe, catala, fare, avio, passeges, llegum, tambe, segon, portugues, aten, exclos

b) encen, pero, malson, demanare, amen, dema, nervios, espos, ningu, nomes, frances, sete, segon, consome, divisio, clixé, respon, comprare, garrofer, menjare, pure, congres, expres

42.- Totes les paraules d'aquest exercici són planes. Accentua les que calgui amb accent obert o tancat:

primavera, poble, fessim, public, prestec, barraca, cervol, llibre, tinguerem, nuvol, pluges, telefon, temer, rentessiu, estomac, diguessiu, correr, solid, caracter, castig, digueu, angel, pressec, Soller, magic, tinguessim, obrissiu, concorrer, mobil, creixer, logic, neixer, erem, ereu

43.- Totes les paraules d'aquest exercici són esdrúixoles. Accentua-les amb accent obert o tancat:

historia, ciencia, comedia, victima, matricula, estatua, formula, esglesia, familia, infancia, polvora, Denia, quilometre, industria, colonia, solitaria, anima, memories, tortora, gabia, miseria, tombola, materia

44. Accentua les paraules que calgui del text següent:

Va avançar agafant-se a les parets, recalcant-se en les cadires, pero amb cura de no despertarlos, sense fer soroll. Arriba a la porta. La clau era al pany, com sempre; la va fer girar suaument; va descorrer el forrellat i es detura amb l'atencio a dalt: no senti res i va empenyer la porta; la porta cedi sense soroll. Sorti al carrer. Una ratxa d'aire humit amb gotes de fina pluja li fuetaja el rostre; pero no senti el fred, ni la humitat, ni les gotes de pluja contra el rostre.

SEBASTIÀ JUAN ARBÓ. La masia (Text modificat)

45.- Escriu el femení dels mots següents:

Metge, comte, marquès, poeta, francès, jutge, alcalde, baró, duc, príncep, tigre, abat, pagès, sacerdot, déu, anglès.

46.- Posa C o Ç en els mots que hi ha a continuació:

Defen__a, creen__a, enyoran__a, semblan__a, dan__a, esperan__a, renaixen__a, pan__a, fian__a, ten__a, immen__a, asseguran__a.

47.- Escriu el plural de:

Pis, passadís, nas, pas, ros, autobús, cas, mas, estudiós, pes, cos.

48.- Omple els buits amb S o SS:

cla__e cami__a nece__ari divi__ió co__a co__í
carni__er ca__ament cerve__a carba__a co__idor depre__a
de__itjar esglé__ia france__a intere__os ma__ia mo__egar
di__abte curio__itat di__et fla__ada explo__ó fra__e

48.- Les oracions següents contenen perífrasis verbals incorrectes. Torna-les a escriure corregides.

- a) No sé si ell estarà fent el que li vaig aconsellar.
- b) Estava per dir-ho quan m'he ennuogat.
- c) No era precís que hi anessis tan d'hora.
- d) Tens que fer el treball per demà a la tarda.
- e) Tindrien molta gana, perquè no han deixat res a la nevera.

49.-Escriu al costat de cada una d'aquestes paraules una paraula derivada que contingui dièresi:

Agrair	aigua	avariar	construir	continu	coure	dia	esglaiar
espontani	fluid	heroi	homogeni	laic	llengua	obeir	
peu	produir	trair	veí				

50.- Indica quin és el significat de les frases fetes següents:

I. Pixar alt a) Anar errat. b) Tenir pretensions.

II. Estirar-se els cabells a) Sentir remordiment o ràbia. b) Renyar o escarmentar.

III. Trencar el plat bonic a) Abandonar una relació que era molt amistosa. b) Malbaratar coses valuoses sense mesura.

IV. Posar-se pedres al fetge a) Sortir perjudicat sense tenir culpa. b) Preocupar-se.